

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34231
Nom	Laboratori de química analítica I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1110 - Grau de Química V2-2018	Facultat de Química	2	Segon quadrimestre
1929 - Programa de doble Grau Física-Química	Doble Grau en Física i Química	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1110 - Grau de Química V2-2018	6 - Química Analítica	Obligatòria
1929 - Programa de doble Grau Física-Química	2 - Segon Curs (Obligatori)	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PERIS VICENTE, JUAN	310 - Química Analítica

RESUM

Laboratori de química analítica I és una assignatura obligatòria que s'imparteix en el segon curs del títol de graduat en química durant el quart semestre. En el pla d'estudis consta d'un total de sis crèdits ECTS.

Amb aquesta assignatura es pretén que l'estudiant adquireixi destresa en el treball de laboratori, en general, i en particular al laboratori de química analítica, mitjançant la realització de pràctiques en què es fa ús de les tècniques clàssiques d'anàlisi qualitativa inorgànica i d'anàlisi quantitativa inorgànica i orgànica més usuals en un laboratori d'anàlisi química.

S'aprofita el treball al laboratori per habitar l'estudiant a la preparació d'una pràctica, es reforcen i s'afermen continguts i conceptes teòrics i es prepara l'estudiant per a elaborar un quadern de treball de laboratori i un informe analític.

CONEXIMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1108 - Grau de Química V1-2009 :

1110 - Grau de Química V2-2018 :

1929 - Programa de doble Grau Física-Química :

R5-OBLIGACIÓ DE CURSAR SIMULTÀNIAMENT L'ASSIGNATURA

36450 - Química Analítica I

36450 - Química Analítica I

36450 - Química Analítica I

Altres tipus de requisits

Són imprescindibles els coneixements adquirits en els temes impartits en l'assignatura Química Analítica I: Introducció a la Química Analítica. Dissolucions iòniques. Equilibris àcid-base, formació de complexos, solubilitat i redox. Introducció a l'anàlisi volumètrica. Volumetries àcid-base, formació de complexos, solubilitat i redox. Anàlisi gravimètrica. També són necessaris altres coneixements bàsics de treball al laboratori i estadística i informàtica que l'estudiant ha tingut l'oportunitat d'adquirir

COMPETÈNCIES

1108 - Grau de Química

- Desenvolupar capacitat d'anàlisi, síntesi i raonament crític.
- Demostrar capacitat inductiva i deductiva.
- Demostrar capacitat de gestió i direcció, esperit emprenedor, iniciativa, creativitat, organització, planificació, control, lideratge, presa de decisions i negociació.
- Resoldre problemes de forma efectiva.
- Demostrar capacitat de treball en equip incloent equips de caràcter interdisciplinari i en un context internacional.
- Demostrar habilitat per a transmetre informació, idees, problemes i solucions tant a un públic especialitzat com no especialitzat i utilitzant si escau les tecnologies de la informació.

- Comprometre's amb l'ètica, els valors d'igualtat i la responsabilitat social com a ciutadà i com professional.
- Aprendre de forma autònoma.
- Demostrar capacitat per a adaptar-se a situacions noves.
- Adquirir una sensibilitat permanent per la qualitat i el medi ambient, el desenvolupament sostenible i la prevenció de riscos laborals.
- Demostrar que coneix els aspectes principals de terminologia química, nomenclatura, convenis i unitats.
- Interpretar la variació de les propietats característiques dels elements químics segons la taula periòdica.
- Demostrar que coneix els tipus principals de reacció química i les seues característiques principals associades.
- Demostrar que coneix els principis de termodinàmica i cinètica i les seues aplicacions en química.
- Demostrar que coneix els principis, els procediments i les tècniques per a la determinació, la separació, la identificació i la caracterització de compostos químics.
- Demostrar que coneix la metrologia dels processos químics, incloent-hi la gestió de qualitat.
- Demostrar el coneixement i la comprensió dels fets essencials, dels conceptes, dels principis i de les teories relacionades amb les àrees de la química.
- Resoldre problemes qualitatius i quantitativs segons models desenvolupats prèviament.
- Reconèixer i analitzar problemes nous i planejar estratègies per solucionar-los.
- Avaluar, interpretar i sintetitzar les dades i la informació Química.
- Manipular amb seguretat els productes químics.
- Dur a terme procediments experimentals estàndards interessats en treballs analítics i sintètics, en relació amb sistemes orgànics i inorgànics.
- Manejar la instrumentació química utilitzada en les diferents àrees de la Química.
- Interpretar les dades procedents d'observacions i mesures en el laboratori en termes de la seua significació i de les teories que la sustenten.
- Valorar els riscos en l'ús de substàncies químiques i procediments de laboratori.
- Relacionar teoria i experimentació.
- Reconèixer i valorar els processos químics en la vida diària.
- Comprendre els aspectes qualitatius i quantitativs dels problemes químics.
- Desenvolupar metodologies sostenibles i respectuoses amb el medi ambient.
- Relacionar la química amb altres disciplines.
- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Expressar-se correctament, tant en forma oral com escrita, en qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.
- Posseir habilitats bàsiques en tecnologies de la informació i comunicació i gestionar adequadament la informació obtinguda.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'apartat anterior recull les competències contingudes en el document VERIFICA. En aquesta assignatura s'aborden part dels resultats d'aprenentatge de la matèria Química Analítica c que permeten adquirir, tant coneixements específics de Química, com habilitats i competències cognitives i competències generals recomanades per l'EUROPEAN CHEMISTRY THEMATIC NETWORK (ECTN) per al *Chemistry Eurobachelor® Label*. A la següent taula es relacionen els resultats d'aprenentatge adquirits en l'assignatura de Laboratori de Química Analítica I relacionats amb les competències del grau en Química.

CONEIXEMENTS ESPECÍFICS DE QUÍMICA	
El procés d'aprenentatge ha de permetre als titulats de grau demostrar:	
	Competències de l'assignatura Laboratori de Química Analítica I que contempen els resultats d'aprenentatge EUROBACHELOR®
Els principis i els procediments utilitzats en anàlisi química i la caracterització dels compostos químics.	Demostrar que coneix els principis, els procediments i les tècniques per a la determinació, la separació, la identificació i la caracterització de compostos químics. (CE8) Demostrar que coneix la metrologia dels processos químics, incloent-hi la gestió de qualitat.(CE10)

	<p>Manejar la instrumentació química utilitzada en les diferents àrees de la Química.(CE19).</p> <p>Comprendre els aspectes qualitius i quantitius dels problemes químics.(CE24).</p> <p>Desenvolupar metodologies sostenibles i respectuoses amb el medi ambient.(CE25)</p>
--	--

COMPETÈNCIES I HABILITATS COGNITIVES

El procés d'aprenentatge ha de permetre als titulats de grau demostrar:

	Competències de l'assignatura Laboratori de Química Analítica I que contemplen els resultats d'aprenentatge EUROBACHELOR®
Capacitat per a aplicar aquest coneixement i comprensió a la solució de problemes comuns qualitius i quantitius.	<p>Resoldre problemes qualitius i quantitius segons models desenvolupats prèviament.(CE14).</p> <p>Reconèixer i analitzar problemes nous i planejar estratègies per solucionar-los.(CE15).</p> <p>Comprendre els aspectes qualitius i quantitius dels problemes químics.(CE24).</p>
Competències per a l'avaluació, interpretació i síntesi d'informació i dades químiques.	<p>Avaluar, interpretar i sintetitzar les dades i la informació Química.(CE16).</p> <p>Interpretar les dades procedents d'observacions i mesures en el laboratori en termes de la seua significació i de les teories que la sustenten.(CE20).</p>
Capacitat per a reconèixer i implementar ciència i la pràctica del mesurament.	<p>Demostrar que coneix la metrologia dels processos químics, incloent-hi la gestió de qualitat.(CE10)</p> <p>Interpretar les dades procedents d'observacions i mesures en el laboratori en termes de la seua significació i de les teories que la sustenten.(CE20).</p>
Capacitat per al càlcul i el processament de dades, relacionats amb informació i	Resoldre problemes qualitius i quantitius segons models desenvolupats prèviament.(CE14).

dades de química.	Reconèixer i analitzar problemes nous i planejar estratègies per solucionar-los.(CE15).
-------------------	---

COMPETÈNCIES I HABILITATS RELACIONADES AMB LA PRÀCTICA DE LA QUÍMICA**El procés d'aprenentatge ha de permetre als titulats de grau demostrar:**

	Competències de l'assignatura Laboratori de Química Analítica I que contemplen els resultats d'aprenentatge EUROBACHELOR®
Capacitats per a manejar productes químics de forma segura, tenint en compte les seves propietats físiques i químiques, incloent qualsevol risc associat al seu ús.	Manipular amb seguretat els productes químics.(CE17). Valorar els riscos en l'ús de substàncies químiques i procediments de laboratori.(CE21).
Capacitats necessàries per a realitzar procediments de laboratori estàndard així com per a utilitzar instrumentació en treballs sintètics i analítics, en tots dos casos en relació amb sistemes tant orgànics com inorgànics.	Dur a terme procediments experimentals estàndards interessats en treballs analítics i sintètics, en relació amb sistemes orgànics i inorgànics.(CE18). Relacionar teoria i experimentació.(CE22). Comprendre els aspectes qualitius i quantitius dels problemes químics.(CE24).
Capacitats per a monitorar, observar i mesurar les propietats químiques, fets o canvis, i realitzar el seu registre (recollida) i documentació de forma sistemàtica i fiable.	Manejar la instrumentació química utilitzada en les diferents àrees de la Química.(CE19). Relacionar teoria i experimentació.(CE22). Reconèixer i valorar els processos químics en la vida diària.(CE23). Comprendre els aspectes qualitius i quantitius dels problemes químics.(CE24).
Capacitat per a interpretar dades derivades	Interpretar les dades procedents d'observacions i

de les observacions i mesures de laboratori en termes de la seva rellevància, i relacionar-los amb la teoria adequada.	mesures en el laboratori en termes de la seua significació i de les teories que la sustenten.(CE20). Relacionar teoria i experimentació.(CE22). Reconèixer i valorar els processos químics en la vida diària.(CE23). Comprendre els aspectes qualitius i quantitius dels problemes químics.(CE24). Relacionar la química amb altres disciplines.(CE26).
Capacitat per a realitzar avaluacions del risc de l'ús de substàncies químiques i procediments de laboratori.	Comprendre els aspectes qualitius i quantitius dels problemes químics.(CE24). Desenvolupar metodologies sostenibles i respectuoses amb el medi ambient.(CE25). Valorar els riscos en l'ús de substàncies químiques i procediments de laboratori.(CE21).

COMPETÈNCIES GENERALS	
El procés d'aprenentatge ha de permetre als titulats de grau demostrar:	
	Competències de l'assignatura Laboratori de Química Analítica I que contempen els resultats d'aprenentatge EUROBACHELOR®
Capacitat per a aplicar coneixement pràctic per a la resolució de problemes relacionats amb informació qualitativa i quantitativa.	Resoldre problemes de forma efectiva.(CG4). Resoldre problemes qualitius i quantitius segons models desenvolupats prèviament.(CE14). Relacionar teoria i experimentació.(CE22). Reconèixer i valorar els processos químics en la vida diària.(CE23). Comprendre els aspectes qualitius i quantitius

	dels problemes químics.(CE24).
Capacitats de càlcul i aritmètiques, incloent aspectes tals com error d'anàlisi, estimacions d'ordres de magnitud, i ús correcte de les unitats.	Desenvolupar capacitat d'anàlisi, síntesi i raonament crític. (CG1). Demostrar capacitat inductiva i deductiva.(CG2). Resoldre problemes de forma efectiva.CG4).
Habilitats de planificació i gestió del temps.	Desenvolupar capacitat d'anàlisi, síntesi i raonament crític. (CG1). Demostrar capacitat de gestió i direcció, esperit emprenedor, iniciativa, creativitat, organització, planificació, control, lideratge, presa de decisions i negociació.(CG3). Resoldre problemes de forma efectiva.CG4).
Habilitats interpersonals per a interactuar amb altres persones i implicar-se en treballs d'equip.	Demostrar capacitat de treball en equip incloent equips de caràcter interdisciplinari i en un context internacional.(CG5). Comprometre's amb l'ètica, els valors d'igualtat i la responsabilitat social com a ciutadà i com professional. (CG7). Demostrar capacitat per a adaptar-se a situacions noves.(CG9).

Aquests resultats d'aprenentatge han de permetre que quan acabe l'assignatura *Laboratori de química analítica* l'estudiant ha de ser capaç de:

- Utilitzar adequadament els equips de protecció individual i col·lectius del laboratori.
- Predir comportaments observables i no observables de cations i anions freqüents en l'acció de reactius generals i específics.
- Descriure l'efecte de les interferències i utilitzar els mètodes habituals per a la seua eliminació.
- Desenvolupar les etapes principals de la marxa analítica del carbonat de cations inorgànics, que inclou operacions de separació combinades amb assajos d'identificació basats en reaccions àcid-base, formació de complexos, precipitació i redox.
- Realitzar i interpretar els assajos habituals d'identificació de cations i anions inorgànics freqüents en el context de la marxa analítica del carbonat.
- Realitzar i interpretar alguns assajos directes sobre la mostra original.
- Reconèixer el comportament característic de diferents espècies químiques mitjançant la comparació

amb blancs i testimonis: velocitats de reacció, aspecte i color de precipitats, adherència a superfícies (vidre, porcellana, paper), olor característica, etc.

- Reconèixer els casos més freqüents d'incompatibilitat redox (entre ions, i respecte del pH del medi) i de precipitació (formació de residu insoluble en àcids no complexants).
- Avaluar la sensibilitat dels assajos associada a l'estimació semiquantitativa de concentracions
- Resoldre problemes d'identificació de cations i anions en mostres de composició coneguda i desconeguda.
- Redactar informes analítics qualitius sobre assajos d'identificació amb apreciació semiquantitativa de concentracions iòniques.
- Aplicar les tècniques volumètriques i gravimètriques a l'anàlisi quantitativa clàssica.
- Indicar la importància de l'anàlisi quantitativa clàssica en l'àmbit de la indústria, el control sanitari i el control ambiental.
- Indicar el caràcter absolut d'aquests mètodes, traçables directament al mol com a unitat bàsica del sistema internacional de mesures.
- Correlacionar les observacions realitzades amb els estudis teòrics relatius a corbes de valoració de diferents tipus i indicadors químics.
- Adquirir destresa en la presa i la preparació de mostres i patrons, l'ús correcte del material volumètric i no volumètric, en l'ús de substàncies patró de tipus primari (sptp) i de dissolucions patró primàries i secundàries, incloent-hi la seua normalització.
- Aplicar els procediments d'estimació d'errors i les tècniques experimentals que permeten mantenir la precisió en els resultats dins dels ordres de magnitud esperats.
- Redactar informes analítics que reflectisquen els resultats de les pràctiques que s'hagen realitzat amb la indicació de les quantitats amb les seues xifres significatives adequades i les unitats corresponents.
- Identificar totes les dades essencials que han de figurar en un informe analític, com ara masses preses de patrons i mostres, volums de mostra i de valorant, masses atòmiques utilitzades, etc.
- Realitzar els càlculs més habituals en anàlisi quantitativa (incloent-hi la previsió de les quantitats de mostra o patró necessàries i els resultats que es deriven dels volums o masses obtinguts) i expressar el resultat correctament
- Utilitzar correctament l'estadística de sèries petites de dades quan es normalitzen dissolucions, informar sobre els resultats després d'eliminar algun valor aberrant, si n'hi ha, i obtenir de nou la dada perduda si cal.
- Justificar la importància que té la reducció de l'impacte ambiental dels mètodes analítics mitjançant la selecció de reactius, la minimització de masses i volums d'aquests i la selecció de residus processables.

“En relació als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS's) en aquesta assignatura s'espera que els/as estudiants siguin capaços de saber aplicar els coneixements apresos per a contribuir a garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tots (ODS4), d'adquirir una sensibilitat especial per una gestió sostenible de l'aigua (ODS 6), de les matèries primeres i de les fonts d'energia (ODS 7) així com per un desenvolupament sostenible i compatible amb el medi ambient (ODSs 11, 12, 13, 14 i 15), a més de poder dissenyar, seleccionar i/o desenvolupar productes, processos químics i/o metodologies analítiques eficients (ODS 7) i que minimitzin el seu impacte sobre el medi ambient (ODS 14 i 15), aprofitin matèries primeres alternatives i generin una menor quantitat de residus (ODS 11).”

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**1. Anàlisi qualitativa clàssica**

1. Anàlisi qualitativa de cations i anions.

2. Anàlisi quantitativa: volumetries.

2. Volumetria àcid-base: Estandarització i aplicació d'una dissolució patró de HCl. Estudi de l'error de valoració. 3. Volumetria àcid-base: Estandarització i aplicació d'una dissolució patró de NaOH. Determinació de polifosfats. 4. Volumetria de precipitació: determinació de clorur en maionesa pel mètode de Mohr. 5. Volumetria redox i de formació de complexos: determinació iodomètrica de coure i complexomètrica de coure i zinc un llautó. 6. Volumetria redox: determinació de la demanda química d'oxigen en aigües (consum de permanganat).

3. Anàlisi quantitativa: gravimetries.

7. Gravimetria de calci com a oxalat: determinació de calci en llet. 8. Determinació d'humitat (assecatge) i cendres en aliments.

4. Anàlisi quantitativa: instrumental

9. Determinació espectrofotomètrica de ferro en aliments.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	48,00	100
Tutories reglades	12,00	100
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	28,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El material (guions, normes de treball, calendari, qüestions, etc.) estarà disponible en l'Aula Virtual amb anterioritat a la sessió introductòria. Abans d'acudir al laboratori s'impartirà un seminari on:

- S'explicaran les normes generals del laboratori de Química Analítica.
- S'explicarà el desenvolupament de l'assignatura al llarg del curs, comentant els diferents apartats d'aquesta guia.
- S'introduiran aquells coneixements que l'estudiant no haja rebut anteriorment i siguin necessaris per a la docència de l'assignatura. També s'abordaran coneixements impartits en assignatures anteriors, si el professor estima oportú recordar-los.
- Es proporcionarà informació i material perquè l'estudiant pugua preparar la primera pràctica, o el primer bloc de pràctiques.

La docència de l'assignatura s'organitza torn als següents apartats: (i) Preparació de la pràctica que es vol realitzar, (ii) treball al laboratori, (iii) tractament dels resultats obtinguts, (iv) quadern de treball de laboratori i informes analítics.

(i) Preparació de la pràctica. Amb el guió, més el material i la informació que proporcione el professor, l'estudiant ha de preparar cadascuna de les pràctiques abans d'acudir al laboratori. A més, juntament amb el guió, l'estudiant rebrà una col·lecció de qüestions relacionades amb la pràctica, que ha de respondre per escrit. L'estudiant ha de preparar un esquema del treball prèviament a la realització de la pràctica. Això li permetrà comprovar si l'ha entesa i li serà molt útil en el treball al laboratori.

Part de la preparació de la pràctica consisteix a realitzar els càlculs necessaris per a poder preparar les dissolucions que hi utilitzarà.

El professor revisarà el material preparat per l'estudiant abans que realitze la pràctica. Amb la preparació de la pràctica es pretén aconseguir que abans d'entrar al laboratori l'estudiant entenga el fonament d'allò que hi farà i les raons per les quals s'apliquen les tècniques experimentals de determinada manera i no d'una altra.

(ii) Treball al laboratori. Una vegada revisat el material preparat per l'estudiant, el professor aclarirà aquells aspectes que calguen perquè els estudiants puguin realitzar la pràctica. A continuació, l'estudiant prepararà les dissolucions necessàries (reactius, patrons i mostres) i realitzarà la pràctica.

Les pràctiques es realitzen en parella i en alguns casos es comparteixen els resultats obtinguts per diferents parelles, la qual cosa ha de potenciar el treball en equip. És labor del professor en aquesta etapa del treball fomentar en l'estudiant una actitud positiva envers el treball científic.

L'elaboració del quadern de treball al mateix temps que es realitza la pràctica és part important del treball de laboratori (punt iv). El quadern de laboratori no ha de passar-se a net en cap cas.

(iii) Tractament dels resultats obtinguts. El tractament de resultats s'iniciarà al laboratori, de manera que el professor oriente sobre aquest i posteriorment l'estudiant el complete. Un aspecte que cal tenir en compte en la presentació dels resultats és la utilització adequada de les unitats i les xifres significatives corresponents. Així mateix, és important que l'estudiant aprenga a elaborar taules i figures amb les dades que obtinga. L'estudiant no ha de limitar-se a calcular, sinó que ha d'analitzar els resultats que obtinga tant al laboratori com en els càlculs previs. Per tant, en aquesta etapa es pretén desenvolupar la capacitat d'anàlisi de l'estudiant.

(iv) Quadern de treball de laboratori i informes analítics. Un dels objectius d'aquesta assignatura és la presentació adequada del treball realitzat mitjançant l'elaboració d'un quadern de laboratori i d'un informe analític.

L'estudiant ha d'aprendre a dur un quadern de laboratori en el qual ha de recollir el treball que realitzi. El professor revisarà periòdicament aquest quadern i l'estudiant haurà de presentar-lo en el termini que fixe el professor.

A l'hora d'utilitzar el quadern de laboratori l'estudiant ha de recordar que tot treball científic ha de poder ser reproduït per altres, la qual cosa exigeix anotar-hi totes les dades primàries amb la precisió adequada i afegir-hi indicacions concretes sobre el desenvolupament del treball així com les incidències eventuals.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge dels estudiants tindrà en compte tots els aspectes que s'han exposat en l'apartat de metodologia d'aquesta guia docent.

PRIMERA CONVOCATÒRIA

L'avaluació es realitzarà amb la mitjana ponderada de tres activitats:

1.- Treball experimental i quadern de laboratori: En aquest apartat es valoraran els aspectes següents:

- (a) Preparació de les pràctiques abans d'iniciar les sessions de laboratori.
- (b) Treball al laboratori: es farà una avaluació contínua dels progressos i del treball desenvolupat al llarg del període de pràctiques. El professor tindrà en compte l'habilitat de l'estudiant en el treball de laboratori, així com el seu interès i actitud. S'avaluarà especialment el progrés en l'aplicació correcta de les diferents tècniques experimentals utilitzades.
- (c) Quadern de laboratori que s'elaborarà segons les pautes establertes prèviament pel professor. Els estudiants han de tindre amb compte que tot treball científic ha de poder reproduir-se a partir de les dades incloses en el quadern. A més, al quadern han de figurar els resultats obtinguts amb la seua incertesa. El desordre i els comentaris irrelevants per al treball experimental seran avaluats negativament.

2.- Resultats del anàlisi de les mostres problema i informes analítics:

- (a) En cada pràctica, l'estudiant haurà d'analitzar una mostra problema de composició i/o concentració desconeguda. Es considera que la qualitat dels resultats obtinguts reflecteix fidelment la qualitat del treball experimental que ha realitzat l'estudiant.
  - (b) Informes analítics elaborats seguint les pautes establertes prèviament pel professor.
- 3.- Exàmens.

Els exàmens escrits seran dos: un corresponent a l'anàlisi qualitativa clàssica i un altre a la resta de la matèria.

La qualificació global es calcularà com la mitjana ponderada dels tres apartats segons indica la següent taula.

Treball de laboratori i quadern de laboratori	Informes i resultats	Exàmens
20%	50 %	30 %

En cada apartat, l'anàlisi qualitativa clàssica es pondera com un terç i la resta de la matèria com dos terços. Per aprovar l'assignatura cal obtindre una qualificació mitjana mínima de 5,0 sobre 10 i una puntuació mínima de 4,0 punts en cadascun dels apartats de cada bloc (Anàlisi qualitativa i Anàlisi quantitativa)

L'assistència a tots els seminaris i a totes les sessions de laboratori és obligatòria i no recuperable. En cas de falta justificada, es podran recuperar una, dues o tres sessions com a màxim mitjançant l'assistència a un altre grup de pràctiques, llevat que l'organització docent dels laboratoris no ho permeta. La qualificació corresponent a una sessió no recuperada serà zero. La pèrdua o la no recuperació de més de tres sessions implica suspendre l'assignatura.

SEGONA CONVOCATÒRIA

En la segona convocatòria, la valoració es realitzarà segons els mateixos criteris que en la primera convocatòria. Els apartats amb nota inferior a 4,0 hauran de recuperar-se amb un examen escrit i/o pràctic al laboratori.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARRIBAS JIMENO, S. Análisis Cualitativo Inorgánico sin el empleo del H₂S. Paraninfo 1993, ISBN 9788428317498

- BURRIEL, F.; LUCENA, F.; ARRIBAS, S. Y HERNÁNDEZ, J. Química Analítica cualitativa. Madrid: Paraninfo, 2003. ISBN 9788497321402
- KOLTHOFF, I.M.; SANDELL, E.B.; MEEHAN, E.J. Y BRUCKENSTEIN, S. Análisis Químico Cuantitativo (5ª ed.). Buenos Aires: Nigar, 1979. ISBN 9509019208
- BERMEJO, F.; BERMEJO, P. Y BERMEJO, A. Química Analítica general: cuantitativa e instrumental, 7ª edición. Madrid: Paraninfo, 1991. ISBN: 978-84-600-5965-3
- HARVEY, D. Química Analítica moderna. Madrid: McGraw-Hill, 2002. ISBN 9788448136352
- SKOOG, D.A.; WEST, D.M.; HOLLER, F.J. Y CROUCH, S.R. Fundamentos de Química Analítica, 8ª edición. Madrid: Thomson-Paraninfo, 2005. ISBN: 9788497323338
- SKOOG, D.A.; HOLLER, F.J. Y NIEMAN, T.A. Principios de Análisis Instrumental, 5ª Edición. Madrid: McGraw-Hill, 2001. ISBN 8448127757
- GUITERAS, J.; RUBIO, R. Y FONRODONA, G. Curso experimental en Química Analítica. Madrid: Síntesis, 2003. ISBN 8497560728